

Teema: Hävitustöö kahjude korvamine ja Urmas Klaasi sobivus linnapea kohale

Saatja: Märt Pöder <tramm@infoaed.ee>

Kuupäev: 22.04.26, 10:25

Saaja: ene.ergma@tartulvk.ee, hele.everaus@tartulvk.ee, mia.faster@tartulvk.ee, veljo.ipits@tartulvk.ee, merle.jaager@tartulvk.ee, harri.jallajas@tartulvk.ee, toomas.jurgenstein@tartulvk.ee, laila.kaasik@tartulvk.ee, lembit.kalev@tartulvk.ee, anneli.kannus@tartulvk.ee, toomas.kapp@tartulvk.ee, kris.karner@tartulvk.ee, indrek.katusin@tartulvk.ee, elo.kiivet@tartulvk.ee, daniel.koiv@tartulvk.ee, kaspar.kokk@tartulvk.ee, lauri.korgvee@tartulvk.ee, reno.laidre@tartulvk.ee, sandra.laur@tartulvk.ee, mihkel.lees@tartulvk.ee, meelis.leidt@tartulvk.ee, kajar.lember@tartulvk.ee, verni.loodmaa@tartulvk.ee, mihhail.lotman@tartulvk.ee, joel.luhamets@tartulvk.ee, tonis.lukas@tartulvk.ee, merike.lumi@tartulvk.ee, maarja.maatee@tartulvk.ee, markus.meier@tartulvk.ee, senta-ellinor.michelson@tartulvk.ee, loone.ots@tartulvk.ee, anneli.ott@tartulvk.ee, eveliis.padar@tartulvk.ee, kristjan.pallav@tartulvk.ee, irina.panova@tartulvk.ee, malle.parn@tartulvk.ee, partel.piiirmae@tartulvk.ee, heljo.pikhof@tartulvk.ee, nikolai.podramagi@tartulvk.ee, mari.roostik@tartulvk.ee, valvo.semilarski@tartulvk.ee, margit.sutrop@tartulvk.ee, artjom.suvorov@tartulvk.ee, raimond.tamm@tartulvk.ee, viljo.tamm@tartulvk.ee, ene.tannberg@tartulvk.ee, piret.tarto@tartulvk.ee, allan.unt@tartulvk.ee, urmo.viickberg@tartulvk.ee

Head Tartu linnavolikogu liikmed!

Mul on teile kaks lihtsat ettepanekut, millest esimene puudutab Keskpargis 14.04 toime pandud raiega põhjustatud kahjude korvamist ja teine Urmas Klaasi sobivust linnapea kohale:

1) Täiendada Keskpargi hoonestamise aluseks olevat DP-21-030 asendusistutuse selge määratlemisega kooskõlas linna kliimakava deklaratsiooniga "tuleb iga üksikut puud Tartus väärtustada" (lk 36) ja tsiviliseeritud linnades tavaks olevate asendusistutuse põhimõtetega.

2) Kuna Urmas Klaas pole suutnud tagada elukeskkonna nõuetele vastavat säilimist linnakeskuses ega korvata selle kadu asendusistutusega ning on raiumise ajakava avalikule võimule sobimatult linnakodanike eest varjanud, siis kaaluda, kas ta sobib täitma linnapea ülesandeid.

Selgitan ettepanekuid ka veidi pikemalt.

Ilmselt teate, et möödunud nädala teisipäeval võeti Keskpargis maha esimesed 15 puud ja hulk põõsaid. Seda tehti 15.04 alanud pesitsusrahu eelõhtul. Linnaelanike kaasabil tuvastasime raielooga puude otsas pesitsusi, millest teavitasime keskkonnaametit. Ses olukorras jäi esialgu maha võtmata 5 puud. Kokku plaanitakse Keskpargi 183 puust likvideerida 97 ja teisipäeval teostati kogu plaanist umbes 20%.

Asenduseks lubatud 21 istikut ei korva Keskpargis toime pandud raiega elukeskkonnale põhjustatud kahju ja seetõttu teen volikogule ettepaneku:

1) Täiendada Keskpargi hoonestamise aluseks olevat DP-21-030 asendusistutuse selge määratlemisega kooskõlas linna kliimakava deklaratsiooniga "tuleb iga üksikut puud Tartus väärtustada" (lk 36) ja tsiviliseeritud linnades tavaks olevate asendusistutuse põhimõtetega.

Kuigi esialgu võeti maha 15 puud, on linn lubanud 8.04 raielooga nr RL-26-0070 langetada 20 puud. Eeldatavasti võetakse esialgu säilinud viis puud maha pesitsuse lõppedes.

Kuna Tartul puudub tsiviliseeritud linnades tavaks olev asendusistutuse kord ja ehitusprojekt asendusi ei paista määratlevat, siis arvutasin asendused Tallinna vastava korra alusel. Selle järgi tuli haljastusüksuste arvuks juba mahavõetud puude arvestuses 1491 ja koos viie ülejäänud puuga 2071. See tähendab, et asenduseks tuleks istutada kas 186 või 259 tavapärast 8 cm diameetriga istikut, kui on plaan istutada 16 cm diameetriga istikuid, siis 93 või 129 jne.

Linna poolt asenduseks pakutud 21 istikut Raatuse piirkonnas on kordades vähem ega korva Keskpargis toime pandud hävitustööd.

Asendusistutuse korda lubas LV viimati 2022. aastal pärast linnaelanike kliimakogu. Asendusistutuse korda ega 1999. aastast lubatud rohealade teemaplaneeringut pole suutnud linn kehtestada ja ehitussurve tõttu on Tartu linna rohealad olnud 27 aastat püsivas kahanemises. Loodusalade kättesaadavus on seetõttu linnakeskuses langenud alla normi, südalinna on talumatud kuumasaared ja tuulevaikse ilmaga ka õhusaaste. Järjekindla kohustuste eiramise ja rohekeskkonna hävitamise tulemusel peab Tartu hakkama vastavalt EL looduse taastamise määrusele 2024/1991 üpris paratamatult linnaloodust taastama, mille juhiseid kliimaministeeriumi eestvedamisel juba koostatakse.

Sellises olukorras ei ole mõeldav, et hävitatud loodushüve linnasüdames ei asendata ja ilmselt kujuneb taastamine kohtuasjade tulemusel või EL reeglite rikkumise tõttu kulukamaks kui probleemi viivitamatu lahendamine. Kuna juba juulist 2025 on halduskohtus ja siiani lahendamata MTÜ Päästame Tartu Keskpargi asjassepuutuv kohtuasi linna vastu, siis pole tegu hoomamatusse tulevikku asetatavate probleemidega, vaid need võivad aktualiseerida juba lähikuudel.

Kui küsisin Urmas Klaasilt raie- ja hooldusloa päeva hommikul enne 8:30 alanud LV istungit, kas täna läheb raie- ja hooldusloa saamiseks, siis ta salgas seda. Tema kolleegid ütlesid sealsamas, et küsimust arutati eelmise päeva istungil ja et 14.04 raie- ja hooldusloa ei saavat minna. Eelmise päeva, st 13.04 LV istungi protokollis kiirkorras raie- ja hooldusloa küsimust ei kajastata, ka ei arutatud seda vastupidiselt TPM kinnitusele 14.04 istungil.

Urmas Klaas pole rumal inimene ja sai väga hästi aru, et kiirkorras raie- ja hooldusloa loetud tunnid enne pesitsusrahu algust ja juba avastatud pesitsustega ei ole moraalselt lubatav. See aga ei õigusta avaliku võimu esindajale kohatut käitumist, kus linnakodanike eest salatakse plaanitavaid tegevusi või neile otsesõnu valetatakse. Seejuures oli linnavalitsus informeerinud raie- ja hooldusloa TPM ja ERR ajakirjanikke, kes olid hävitustööd võttemeeskonnaga juba mõned tunnid hiljem jälgimas.

2) Kuna Urmas Klaas pole suutnud tagada elukeskkonna nõuetele vastavat säilimist linnakeskuses ega korvata selle kadu asendusistutusega ning on raie- ja hooldusloa avalikule võimule sobimatult linnakodanike eest varjanud, siis kaaluda, kas ta sobib täitma linnapea ülesandeid.

Elamisväärse keskkonna säilimine linnakeskuses puudutab mind kesklinna elanikuna isiklikult ja seetõttu olen hoidnud end linna plaanide ja keskkonnastatistikaga keskmisest rohkem kursis. Keskpargis toimepandud hävitustöö järel avanes mul võimalus vestelda ka tagajärgi piirdeaia vahelt uudistama tulnud linnavolikogu ja selle komisjonide liikmetega, minu mõneti emotsionaalse kokkuvõtte toimumust leiate:

* <https://gafgaf.infoaed.ee/posts/satanistlik-riitus-keskpargis/>

Põgusad vestlused volikogu liikmetega lubavad oletada, et Urmas Klaasi juhitud linnavalitsus on Keskpargi hoonestamist plaanides salanud linnalooduse näitajate langemist allapoole norme, rohekeskkonna tegelikku statistikat ja võetud kohustuste eiramist ka volikogu liikmete eest. Kuigi Keskpargi sõjahaava nelja inimpõlve jooksul kinni kasvatanud pärnasid ja hobukastanit endisele kohale tagasi panna pole lihtsal viisil võimalik, siiski ei tohiks sõjahaava minu arvates põhjendamatu lahtikiskumisele lisaks tekitada uusi ja parandamatuid haavu.

Lisan kirjale tabeli Tallinna raie- ja hooldusloa andmise korra ptk 3 põhjal arvutatud asendusistutused, mis võiks korvata Keskpargis langetatud ja langetada plaanitavatele puude pakutavat loodushüve -- lubatud 21 täpsutamata istikut elukeskkonna säilimist tagada ei saa!

Märt Pöder
+372 55643754

P. S. Kui oskate mul aidata linnalt tagasi saada 14.04 hommikul kaduma läinud ja paljudele volikogu liikmetelegi tuttava plakati kirjaga "Parki ei ehitata", siis võiks ka sellest abi olla.

—Manused:—